

Protokoll

fra møte i Enebakk kirkelig fellesråd 27. februar 2008
i Enebakk kapell fra kl. 19.00 til kl. 22.45

Behandlede saker:

Arkiv 08015/012.2

Sakene 08/001-08/007

Innkalling og sakliste samt protokoll fra 22. november 2007 ble godkjent.

EKF-sak 08/001	Regnskap 2007
EKF-sak 08/002	Årsrapport 2007
EKF-sak 08/003	Driftsbudsjett 2008
EKF-sak 08/004	Økonomireglement – endring
EKF-sak 08/005	Mari kirkegård – fase 1. Søknad om midlertidig brukstillatelse
EKF-sak 08/006	Utvidelse av Mari kirkegård – fase 2
EKF-sak 08/007	Investeringsbudsjett 2008

Alle vedtak er enstemmige, dersom ikke annet framkommer i den enkelte sak.

Eventuelt

Orienteringer:

- Ansettelse av kirkegårdsarbeider i 50% stilling
- Sykefravær og konsekvenser
- Godkjenning av midlertidig stillingsøking for kirkevergen, datert 12.12.07
- Brev til Arbeidstilsynet, datert 21.01.08
- Kontaktmøte med kommunen 16.04.08, kl 09.00
- Fra Plankomiteén: Årsrapport og referat fra møte 04.02.08 (utdelt)
- Neste møte: Onsdag 28. mai 2008, kl 19.00
- Det inviteres til møte med gruppelederne i de politiske partiene i uke 17
- Notat: Samhandlingen med kommuneadministrasjonen – Konfidensielt

Til stede: Anne Stanger, Wencke Butenschøn, Ivar Ola Opheim, Dag Sundvold, Gunnvor Hovland og Dag Bjerke (ikke til stede under behandling av siste orienteringssak).

Forfall: Anne-Helene Skjæret

Referent: Grete Dihle

Underskrifter:

Utskrifter:

Alle medlemmer og varamedlemmer i fellesrådet, ledere i menighetsrådene, prestene, prosten, kommunen, mediene og kirkevergen.

Vedlegg:

Regnskap 2007

Sammendrag:

Regnskap for Enebakk kirkelig fellestråd for 2007 framlegges for fastsetting før oversendelse til Follo distriktsrevisjon.

Bakgrunn:

Fellestrådet regnskap er ført av Enebakk kommune v/Kari Svarthol i samsvar med Forskrift om økonomiforvaltning fastsatt av kultur- og kirke departementet 25. september 2003 og god kommunal regnskapsskikk.

Driftsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 951.549, hvorav kr 882.562 representerer kompensert merverdiavgift for utgifter knyttet til utbygging av Mari kirkegård. Investeringsregnskapet viser et mindreforbruk på kr 3.986.

Saksopplysninger:

Ved årets regnskapsavleggelse er kommentarene fra Follo distriktsrevisjon, datert 23.05.2007, tatt til følge.

Regnskapet for 2007 inneholder 12 noter som sammen med regnskapsoppstillingene beskriver fellestrådet økonomiforvaltning. Regnskapet må også sammenholdes med opplysninger i årsrapporten.

Disponering av årsoverskuddet vedtas når regnskapet er revidert. Den delen av overskuddet i driftsregnskapet som representerer kompensert merverdiavgift vedrørende kirkegårdsutvidelsen i Ytre Enebakk vil senere blir foreslått overført til investeringsregnskapet (fondsavsetning) og benyttes til neste trinn av kirkegårdsutvidelsen.

Kirkevergens innstilling:

Enebakk kirkelig fellestråd fastsetter rådets regnskap for 2007 og oversender det til Follo distriktsrevisjon som skal avlegge sin revisjonsberetning.

Enebakk kirkelig fellestråds vedtak:

Som kirkevergens innstilling.

Enebakk 27. februar 2008

Anne Stanger
leder

Grete Dihle
kirkeverge

Vedlegg:

Forslag til årsrapport for 2007.

Sammendrag:

Kirkevergen har utarbeidet forslag til årsrapport for 2007.

Saksopplysninger:

Årsrapporten følger regnskapet og er rettet mot forhold som har med rådets økonomiske stilling og drift. For kirkelig virksomhet vises det til menighetsrådenes årsrapporter og regnskap.

Kirkevergens innstilling:

Årsrapport for 2007 fastsettes av Enebakk kirkelig fellesråd og oversendes sammen med regnskapet til Follo distriktsrevisjon.

Enebakk kirkelig fellesråds vedtak:

Som kirkevergens innstilling.

Enebakk 27. februar 2008

Anne Stanger
leder

Grete Dihle
kirkeverge

Vedlegg:

Forslag til driftsbudsjett for 2008

Sammendrag:

Driftsbudsjettet for Enebakk kirkelig fellesråd for 2008 legges fram for godkjenning.

Bakgrunn:

I EKF-sak 07/014 vedtok fellesrådet prinsippene rundt driftsbudsjettet for 2008. I kommunestyrets behandling av budsjettet i desember 2007 ble følgende utgifter lagt til fjorårets rammer:

1. Tilskuddet til menighetspedagog økte fra 100.000 til 150.000 i henhold til kommunestyrets vedtak fra 2006.
2. Kompensasjon på kr 60.000 for reduksjon i statlig tilskudd. Statstilskuddet ble redusert fra kr 98.000 i 2007 til 46.000 i 2008. Statstilskuddet er redusert årlig. I 2001 var tilskuddet på kr 237.000, men det er første gang kommunen har gått inn og kompensert for statlig reduksjon.
3. Kr 10.000 er styrket budsjettet for å dekke pensjonskostnader for tidligere ansatte i Mari menighets barnehage (lagt ned 2003).

Samlet tilskudd fra kommunen til fellesrådets drift i 2008 er på kr 3.413.000.

Saksopplysninger:

I budsjettet er det innarbeidet en økning i kirkevergens stillingsprosent fra 80 til 100% (i henhold til vedtak i EKF-sak 07/018). 10% stillingsstørrelse er flyttet fra kirkegårdsarbeider til kirkeverge og resterende inndekning er tatt fra forventede økninger i festeavgift og renteinntekter.

Til delfinansiering av stilling som menighetspedagog er det budsjettet med kr 104.000 fra avsatte fondsmidler.

Til finansiering av Ole Jakob Anfindsens 20% stilling som leder for konfirmantundervisningen, overføres kr 72.000 fra avsatte fondsmidler i henhold til vedtak i EKF-sak 07/018.

I henhold til ovennevnte vedtak overføres også kr 84.000 fra fondet for drift og vedlikehold til disponering til innkjøp av ny gressklipper i 2008.

Vurdering:

Besparelser som følge av arbeidstiltak for ansatt på kirkegården førte til mindre lønnsutgifter i 2007. Disse ble avsatt i henhold til vedtak i EKF-sak 07/018 (under forutsetning av overskudd), og disponeres i henhold til nedennevnte forslag.

Kirkevergens innstilling:**Driftsbudsjett for 2008 vedtas med nedennevnte budsjettjusteringer.**

Konto	Ansvar	Tjeneste	Tekst	Beløp	Begrunnelse
2519922			Fond prosjektstilling	-104.000	Avsatt i 2006/2007
1016	200	042	Lønn kateket/ Menighetspedagog	104.000	Del av lønnsmidler 2008
2519922	200	042	Fond prosjektstilling	-72.000	Avsatt i 2007
1016	200	042	Lønn kateket/ menighetspedagog	72.000	20% stilling som leder for konfirmantundervisningen 2008
2519923			Fond for Drift og vedlikehold	-84.000	Avsatt i 2007
1220	300	043	Kjøp av maskiner	84.000	Kjøp av gressklipper 2008

Enebakk kirkelig fellesråds vedtak:**Som kirkevergens innstilling.**

Vedlegg:**Sammendrag:**

Rentesatsen som godskrives legater og fondsavsetninger foreslås endret fra dagens sats på 1%.

Bakgrunn:

Fellesrådets legater og fondsavsetninger godskrives årlig en rente beregnet av innstående beløp per årsskifte. Denne rentesatsen ble i 2003 endret fra 3 til 1%.

Saksopplysninger:

Enebakk kirkelig fellesråd har alle innskudd i DnB NOR og rentesatsen følger en inngått avtale mellom banken og Enebakk kommune. Fellesrådet får derved ganske god rente av innstående midler, i 2007 lå rentesatsen på rundt 5,4%. Dette er en betydelig økning fra foregående år. Det er urimelig at legater og fond bare får godskrevet 1% rente, og kirkevergen foreslår derfor en endring i økonomireglementet for å ta høyde for årlige variasjoner i rentesatsen. Det kan være en ordning hvor kirkevergen får i oppdrag å fastsette en årlig rentesats vurdert etter en gjennomsnittelig rentesats i løpet av året. Det foreslås en buffer i fellesrådets favør på ca ett prosentpoeng.

Forslag til endringer er satt i parentes etter understreket tekst som foreslås fjernet:

Fellesrådets fonds- og legatmidler har en avkastning i form av renteinntekt som disponeres av fellesrådet i årsbudsjettet. Av hensyn til formuesbevaringsprinsippet akkumulerer fondene og legatene 1,0 % avkastning (erstattes med: en årlig renteavkastning)(for å oppveie inflasjon og avsette en liten risikopremie). Dette beregnes av kapitalfondets bokførte verdi i fellesrådets siste årsregnskap. Avkastning utover 1,0 % fra fondene kan forbrukes i fellesrådets drift. (Erstattes med: Kirkevergen fastsetter årlig en rentesats basert på en gjennomsnittelig rentesats, dog fratrukket ca ett prosentpoeng som tilføres fellesrådets drift.) For legatene overføres avkastning utover 1,0% (erstattes med: fastsatt rentesats) til fondet for ”Forskjønnelse av kirkegårdene”.

(Rentesatsen er redusert fra 3,0 til 1,0% i EKF-sak 35/03.)

Vurdering:**Kirkevergens innstilling:**

Enebakk kirkelig fellesråds økonomireglement punkt 5.4 endres i henhold til ovenstående forslag.

Enebakk kirkelig fellesråds vedtak:

Som kirkevergens innstilling.

Vedlegg:

Kartutdrag

Sammendrag:

Enebakk kirkelig fellestråd søker om midlertidig brukstillatelse for ferdigstilte graver på feltene G og H på Mari kirkegård.

Bakgrunn:

I henhold til vedtak, kontrakter og tillatelser er trinn 1 av utvidelsen av Mari kirkegård gjennomført høsten 2007. Tilsåing og beplantning gjenstår, og utføres våren 2008. Andre etappe forutsettes utført i 2009 i henhold til Plan for utvidelse av Mari kirkegård, datert 29.06.07. Denne planen er grunnlaget for godkjenningsprosessen i de kirkelige og kommunale organer.

Saksopplysninger:

Byggetrinn 1 av Mari kirkegård er gjennomført i henhold til kontrakt med firmaet Braathen & Thorvaldsen AS. Ferdigbefaring for byggetrinn 1 har foreløpig ikke kunnet foretas grunnet mye snø og is. Tilsåing og beplantning gjenstår også. Det er foretatt en befaring 12.02.08 hvor følgende konklusjoner ble trukket:

Før sommeren 2008 vil det bli søkt om midlertidig brukstillatelse for byggetrinn 1. Inntil den tid er det av avgjørende betydning at det gis midlertidig brukstillatelse for rundt 100 gravplasser på feltene G og H (fratrasket randsonene i påvente av arbeidet med neste trinn). Det siste feltet på eksisterende kirkegård har bare fire doble graver igjen. Gravlegging etter dette vil måtte foretas på det utvidede arealet. Det søkes derfor om midlertidig brukstillatelse for ovenfor nevnte graver i første omgang.

En midlertidig brukstillatelse fra Enebakk kommune må oversendes Borg bispedømmeråd for godkjennelse før kirkegården kan tas i bruk.

Søknad om ferdigattest vil bli gjort etter ferdigstilling av hele utvidelsen høsten 2009 i henhold til Forskrift til gravferdslovens § 6 og Plan- og bygningsloven. Det er planlagt vigsling av kirkegården i henhold til Gravferdslovens § 5.

Vurdering:

Trinn 1 av kirkegårdsutvidelsen kan ikke anses som en ferdig kirkegård, og det vil ikke bli søkt om ferdigattest før arbeidene med trinn 2 er gjennomført. Dersom utfallet i EKF-sak 08/006 skulle bli annerledes enn kirkevergens innstilling, og kontrakten må heves, vil kirkevergen komme tilbake med en ny behandling av saken.

Kirkevergens innstilling:

Enebakk kirkelig fellesråd søker om midlertidig brukstillatelse for rundt 100 graver på feltene G og H på Mari kirkegård. En forutsetning for søknaden om midlertidig brukstillatelse er at arbeidene gjennomføres i henhold til Plan for utvidelse av Mari kirkegård, datert 29.06.07 – det vil si en slutføring høsten 2009.

Enebakk kirkelig fellesråds vedtak:

Som kirkevergens innstilling.

Saksbehandler: Per Kongsnes**Vedlegg:**

- 1 E-post fra rådmannen av 17. januar 2008
- 2 Kirkevergens prognose over forventede begravelser
- 3 Rådmannens prognoser over samme

Sammendrag:

Uten at kirkevergen og/eller fellesrådet er orientert om det, synes rådmannen å ha utsatt gjennomføringen av fase 2 av den planlagte, prosjekterte og kontraherte utvidelsen av Mari kirkegård til 2017/2013.

Saken legges fram for fellesrådet med sikte på en vurdering av sakens realitet (utsettelse eller ikke) og behandlingen saken har fått i den kommunale administrasjonen og de besluttede organer.

Bakgrunn:

Mari menighetsråd aksepterte i 1994 bruk av arealet til golf under forutsetning av opphør ved framtidig utvidelse av kirkegården. I 1998 varslet Enebakk kirkelig fellesråd kommunen om et behov for utvidelse av kirkegården i Ytre Enebakk. Østmarka golfklubbs bruk av deler av arealet utløste en arealkonflikt i 2006 som fordyret og forsinket prosjektet.

Da forprosjektet på det nærmeste var ferdigstilt i oktober 2006, kom det innspill fra golfklubben og rådmannen om at utvidelsen ville komme i konflikt med ett hull på golfbanen. Det aktuelle hullet er anlagt inne på det arealet som ble regulert til kirkegård i 1981. Dette førte til en prosess som resulterte i at utvidelsen må skje i to etapper, og at den totale utvidelsen blir 100 kistegravplasser mindre enn opprinnelig planlagt.

Saksopplysninger:

Kirkevergen ønsker å presisere at kirkegårdsutvidelsen fra fellesrådets side var planlagt og godkjent utført som en helhet i 2007. Kravet om oppdeling i to etapper framkom som resultat av en rekke møter høsten 2006 mellom grunneier, Østmarka golfklubb, Enebakk kommune og Enebakk kirkelige fellesråd. Denne prosessen kan kort oppsummeres slik:

Jan. 2006	Orienteringsmøte med grunneier i regi av Enebakk kommune, befaringer med de samme samt kirkegårds konsulent og representanter for fellesrådet for å vurdere alternativt areal for kirkegårdsutvidelse.
15.2.2006	Fellesrådet forkaster forslaget om alternativt areal på grunn av store kostnader med å få lagt ned høyspentledningen i bakken.
Mars – mai 2006	En rekke innslag i presse og menighetsblad om kirkegårdsutvidelsen, blant annet invitasjon til et åpent informasjonsmøte.
19.10.2006	Etter initiativ fra golfklubben innkaller rådmannen til møte for å drøfte kirkegårdsutvidelsen.

30.10.2006 Av referatet framgår det at golfklubben trenger 2 år for å planlegge og gjennomføre en endring av hull 6. (Referatet pkt. 1.1.18) Kirkelig fellesråd ble bedt om å vurdere gjennomføring i flere faser, noe som ville gi golfklubben mulighet til å endre plasseringen av hull 6. (1.1.24)
Av konklusjonene framgår det at framtidige løsninger skal vurderes i et 50-års perspektiv.

14.11.2006 Av referatet fra dette møtet framgår det at golfklubben skal avklare hvor hull 6 kan plasseres under ivaretagelse av banens sikkerhetssoner og sportslige verdi.

Så snart denne avklaringen foreligger, skal arkitekten gjennomføre en omtegning av kirkegården. Denne omtegningen vil bli finansiert av Enebakk kommune. (Referatet pkt. 2.1.02 og 06.)

I møtet la arkitekten på vegne av kirkevergen fram et forslag til kirkegårdsutvidelse i to etapper, med siste i 2012 under forutsetning av at første etappe kunne romme 150 gravplasser. Dette ga ikke den ønskete effekt, og forslaget ble forlatt.

17.11.2006 Golfklubben vurderer ny plassering og kalkulerer kostnadene ved endringen til kr 800 000.

29.11.2006 Nytt møte mellom partene (eks. grunneier). Referatet sier bl.a. i pkt. 3.1.05: ØGK vurderer nye løsninger for hull nr. 6. Løsninger må ta hensyn til endelig utbygging av kirkegården.
Tilbakemeldingen vil bli gitt etter årsmøtet 5.12.

30.11.2006 Golfklubben sender brev til kommunen ^v/rådmannen hvor det bl.a. gis uttrykk for styreleders syn på kirkens holdninger i saken:
Med en så kompromissløs holdning som kirken her legger for dagen, er det således vanskelig å øyne en fornuftig løsning på konflikten. Dersom kirken holder fast på den konfronterende linjen man nå åpenbart har lagt seg på, må det være tillatt å spørre seg om det i det hele tatt har noen hensikt i å bruke tid og krefter på flere samarbeidsmøter om denne saken.

20.12.2006 Avsluttende møte mellom golfklubben, representert ved styreleder og daglig leder, kommunen, representert ved ordfører, rådmann og prosjektleder, og kirken, representert ved sokneprest og kirkeverge.

Følgende konklusjoner som angår nevnte prosess, gjengis i sin helhet:

- 01 Prosjektering av utvidelsen igangsettes på det grunnlag som er vedtatt av EKF¹. Utvidelse fase en vil avsluttes med skråning i tilstrekkelig avstand fra green nr 6, der skråningsfot avgrenses med standard oransje avgrensningsgjerde i plast.
- 02 Arbeid med fase en av utvidelsen av gravlunden igangsettes våren

¹ Vedtaket i EKF det her vises til er EKF-sak 32/06

2007. Arbeid med fase to av utvidelsen av gravlundene igangsettes våren 2009.
- 03 ØGK starter arbeidet med ny green nr 6 i løpet av sommersesongen 2007.² Ny green nr 6 vil være spillbar fra sesongstart våren 2009. ØGK monterer sikkerhetsnett mot sørvestre del av gravlundene. Montering skjer i samråd med DNK

Med bakgrunn i konklusjonene fra møtet 20.12.2006 ble arbeidet med anbudsprosessen iverksatt. Gjennomføring i to faser har i hele 2007 ligget til grunn for arbeidet. Kontrakten som er inngått med vinnende entreprenør, har også presisert at arbeidet skal gjennomføres i 2007 og 2009.

Vurdering:

Rådmannen tar i sin e-post av 17. januar 2008 til kirkevergen utgangspunkt i et brev kirkevergen har sendt til golfklubben, hvor hun ber om en framdriftsplan for flytting av hull 6 og melder at fase 2 av utvidelsen vil bli gjennomført i 2009. Brevet må ha overrasket representantene for golfklubben, enten fordi de har glemt konklusjonene fra 20.12.2006, eller fordi de i ettertid har fått andre signaler/opplysninger fra Enebakk kommune.

Rådmannen skriver bl.a. følgende:

Jeg er mildt sagt en smule overrasket over at du i brevet tilkjenner en slik fremdrift for byggetrinn 2, når du helt åpenbart må ha visst at det i kommunens økonomiplan 2008 – 2011 ikke ligger investeringsmidler inne til dette prosjektet. Det vil si at Enebakk kommune ikke har satt av midler i det hele tatt til dette prosjektet.

.....

Før du viderefører din planlegging av byggetrinn 2, hadde det kanskje vært fornuftig om du kunne kontakte meg slik at vi kan få drøftet videre fremdrift på en fornuftig måte. Jeg vil jo anta at spørsmålet om hvilke investeringsmidler som står til rådighet bør være rimelig avklart, f. eks i kommunens økonomiplan, før 3. person kontaktes om dette.

Kirkevergen hadde i utgangspunktet forståelse for at stor saksmengde som sendes rådmannen, kan ha ført til at rådmannen har oversett/glemt de avklaringer som det har vært enighet om, og de forpliktelser som kommunen har påtatt seg gjennom de avtaler som er inngått. Det samme kunne være årsaken til følgende formulering i e-post av 28. januar om etappene for utvidelsen:

Jeg kan ikke huske å ha oppfattet dette som noen enighet, men mer som et ønske fra din side.

Men når følgende ”ordre” innløper pr. e-post 4. februar:

Uansett tror jeg du får orientere fellesrådet om at det foreløpig ikke blir noen videreføring av fase 2 i denne økonomiplanperioden.

synes det ikke å være glemsel som er årsaken til at fellesrådets syn i saken ikke er forelagt kommunestyret. Det virker også som rådmannen tar denne avgjørelsen helt egenrådig uten å ville forelegge saken for kommunestyret.

² Klubben startet med å hugge en del trær i tråd med dette vedtaket, men dette arbeidet stoppet opp, noe som var en medvirkende årsak til kirkevergens henvendelse vedrørende framdriftsplanene.

En slik egenrådig handling synes å være i tråd med tidligere praksis i forhold til Enebakk kirkelige fellesråd. Ved en rekke anledninger, bl.a. brev av 14.8.2007 vedrørende økt investeringstilskudd til dette prosjektet, har uttalelser fra fellesrådet ikke blitt besvart og heller ikke lagt fram for kommunestyret, slik at kommunestyret kunne sette seg inn i fellesrådet syn og vurderinger.

Rådmannen har ikke informert kirkevergen/kirkelig fellesråd om at han ikke ville ta utvidelsen av Mari kirkegård med i økonomiplanen for perioden 2008 – 2011. Det framgår ikke av saksframstillingen at manglende bevilging i realiteten innebar en utsettelse. Politikerne kan dermed indirekte/uforvarende ha stemt for en utsettelse uten at de er gjort kjent med realitetene slik de er gjengitt i saken fra fellesrådet.

Slik kirkevergen oppfattet situasjonen, skyldtes manglende bevilgning i 2008/2009 at det ikke forelå regnskap fra fase 1, og at det dermed ikke kunne gis et klart svar på behovet for midler.

At saker fra fellesrådet ikke legges fram for kommunestyret, er i strid med forutsetningene som lå til grunn for ny kirkelov i 1996 om en likeverdighet mellom de kommunale og kirkelige organer, med unntak av bevilgningsmyndigheten. Ved at brevet ikke er blitt besvart er heller ikke fellesrådet orientert om de vurderinger rådmannen har lagt til grunn i sitt forslag til økonomiplan for perioden 2008 – 2011.

Rundskriv F-24/99, som er undertegnet av statsrådene Queseth Haarstad, Kommunal- og regionaldepartementet, og Lilletun, daværende Kirke-, utdanning- og forskningsdepartementet, sier bl.a. følgende om behandlingen av fellesrådets budsjett:

Loven forutsetter at fellesrådets budsjettforslag danner grunnlaget for budsjettbehandlingen i kommunen.

I juni 2007 ble det undertegnet avtale om erverv av grunn til utvidelse av Mari kirkegård. Avtalen er undertegnet av ordfører for Enebakk kommune 21. juni og av grunneier 27. juni.

Til orientering ble kirkevergen først informert om avtalens innhold gjennom en betalingsanmodning datert 22. januar 2008, mottatt 30. januar. Beløpet, som skulle vært utbetalt til grunneier senest 27. september 2007, er ikke med i prosjektbudsjettet, jf brev av 14.8.2007, side 1.

Avtalen mellom kommunen og grunneier om erverv av grunn fastsetter i pkt. 2:

Utvidelsen gjennomføres i to faser, og fase 1 forutsettes gjennomført høsten 2007 og fase 2 sommersesongen 2009.

Rammetillatelsen som ble gitt av Enebakk kommune 27.7.2007 sier også at gravlunden forutsettes utbygget i to etapper, første igangsatt i 2007 og andre forventes igangsatt 2009.

Igangsettingstillatelsen som ble gitt 20.8.2007 viser til at entreprenøren har fått godkjenning for komplett utvidelse av gravplassen på Mari kirkegård.

Det kan derfor ikke herske tvil om at utvidelsen av Mari kirkegård skal sees på som ett prosjekt som gjennomføres over to etapper, 2007 og 2009.

Kirkevergen kan ikke se at de ovenstående momentene og dokumenter er forelagt Enebakk kommunestyre ved behandlingen av budsjettet for 2008 og økonomiplanen for perioden 2008 – 2011.

Etter kirkevergens vurdering må saken om gjennomføringen av fase 2 forelegges kommunestyret til fornyet behandling.

Dersom kommunestyret vil fastholde at fase 2 av utvidelsen først skal finne sted i 2017, eller 2012/2013 som rådmannens prognose, datert 30.10.08 (mottatt 04.02.08) nå konkluderer med, vil kommunestyret måtte fatte et konkret vedtak om dette.

Rådmannen har i korrespondanse med kirkevergen i januar gjort et nummer av uenighet om prognosene for når fase 2 må være gjennomført. Så vidt kirkevergen kan se, dreier uenigheten seg om 2010 eller 2012/2013. Slike justerte prognoser burde rådmannen lagt fram senest i desember 2006, før arbeidet med prosjektering, anbudsinnhenting og kontrahering startet på grunnlag av det som det var oppnådd enighet om mellom partene. En utsettelse til 2012/2013 vil bety at gravlunden vil bli utvidet i to selvstendige prosjekter i løpet av 5 år, noe som mildt sagt er noe uvanlig.

Situasjonen primo februar 2008 er at det kun gjenstår fem dobbeltgraver på den godkjente kirkegården. Fellestrådet inviteres i egen sak til å søke midlertidig brukstillatelse for deler av gravfeltene i fase 1.

Gravferdslovens § 2 forutsetter at det i kommunen til enhver tid skal være ledige graver for minst 3 % av kommunens befolkning. Det betyr at umiddelbart etter anleggelse/utvidelse av en kirkegård, vil kapasiteten måtte ligge langt over dersom en langsiktig reserve skal kunne opprettholdes. Med 3 %-kravet betyr det for Enebakk at reservekapasiteten må være på ca 300 graver. Politisk er det imidlertid presisert at det ikke er aktuelt å ”tvangsgravlegge” innbyggere på annen kirkegård enn den de naturlig sokner til, jf. referat fra drøftingsmøte mellom de involverte partene 30.10.2006, pkt. 1.1.12. For Mari kirkegård betyr det at reservekapasiteten burde være på ca. 130 graver. Selv ved å ta i bruk deler av de ferdigstilte gravfeltene vil ikke lovens krav være oppfylt, selv med et kortsiktig perspektiv.

Gravferdslovens § 3 slår også utvetydig fast at *Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av kirkegårder utredes av kommunen etter budsjettforslag fra fellestrådet.*

Konsekvensen av et utsettelsesvedtak vil være svært fordyrende for kommunen. For det første vil inngått kontrakt måtte brytes, med de erstatningsmessige følger det kan få. I tillegg vil en utsettelse medføre en betydelig økning i anleggskostnadene, samt nye prosjekteringskostnader og ny anbudsrunde.

De uheldige følgene en slik sak kan få for Enebakk kommunes renommé som kontraktpartner, vil ikke kirkevergen gå nærmere inn på.

I perioden fram til endelig ferdigstilling av gravlunden, vil Mari sokn nok en gang kunne oppleve en situasjon med knappest mulig antall ledige gravplasser. Kirkevergen har utarbeidet en prognose som viser at gravplasser etter utvidelsen i 2007 kan være disponert allerede i 2010, men denne prognosen har selvsagt store usikkerhetsfaktorer både den ene og andre veien. Det som er sikkert er at de fleste reserverer en grav i tillegg når en person dør. Det vil si

at for hvert dødsfall båndlegges to graver. Andre usikkerhetsfaktorer er hvor mange som dør, hvor mange som skal kremes, og hvor mange som benytter festede graver opp mot disponering av nye graver. Kirkevergens prognose er basert på statistisk materiale fra de siste seks år.

Utbygging av fase 2 i 2009 er kostnadsberegnet til 4,2 millioner kroner. Resterende saldo per årsskifte 2007/2008 er 2,4 millioner. Det er foreløpig usikkert hvor stor andel av denne summen som disponeres til slutføring av fase 1 (beplantning våren 2008). Dette beløpet vil være klart i forkant av kommunens budsjettbehandling for 2009. Kirkevergen ønsker å presisere at dersom kirkegården hadde blitt utvidet i sin helhet i 2007, uten fordyrende omtegninger, utsettelse og kontraktstillegg, ville sannsynligvis bevilget tilskudd på 6,4 millioner ha dekket hele utvidelsen.

Alt av avslutninger i fase 1 er slutført midlertidig, i påvente av fase 2. Bispedømmekontoret har pr. telefon opplyst at det ikke vil bli godkjent å ta i bruk de opparbeidede gravene dersom den godkjente planen om ferdigstilling i 2009 fravikes. Det må derfor beregnes utgifter til nok en omtegning, og det må beregnes utgifter til mer permanente avslutninger (gjerder, randsoner m.m.) dersom dette skjer.

Kirkevergens innstilling:

- 1 Enebakk kirkelige fellesråd fastholder at utvidelsen av Mari kirkegård må gjennomføres i henhold til de vedtatte planer, med fullføring i løpet av 2009.
- 2 Fellesrådet ber om at saken forelegges Enebakk kommunestyre til behandling.
- 3 Dersom kommunestyret skulle vedta en utsettelse, forutsetter fellesrådet at kommunen bevilger ekstra midler til å gjennomføre de utbedringer/endringer som bispedømmet måtte kreve for å kunne godkjenne bruk av de opparbeidede gravene fra fase 1.

Framlagte forslag:

Fungerende ordfører Dag Bjerke:

Se vedtakets punkt 3.

Enebakk kirkelig fellesråds vedtak:

- 1 **Enebakk kirkelige fellesråd fastholder at utvidelsen av Mari kirkegård må gjennomføres i henhold til de vedtatte planer, med fullføring i løpet av 2009.**
- 2 **Fellesrådet ber om at saken forelegges Enebakk kommunestyre til behandling.**
- 3 **Kirkevergen bes utarbeide en sak over konsekvenser og kostnader til en eventuell utsettelse av fase 2, og oversende denne til Enebakk kommune for videre behandling.**
- 4 **Dersom kommunestyret skulle vedta en utsettelse, forutsetter fellesrådet at kommunen bevilger ekstra midler til å gjennomføre de utbedringer/endringer som bispedømmet måtte kreve for å kunne godkjenne bruk av de opparbeidede gravene fra fase 1.**

Protokolltilførsel fra Dag Bjerke:

Dag Bjerke forbeholder seg å stå fritt til å vurdere punkt 1 og 4 når konsekvensene av punkt 3 er avklart.

Vedlegg:**Sammendrag:**

Planlagte investeringstiltak i 2008 er slutføring av trinn 1 på Mari kirkegård og forprosjektering av utvendig vedlikehold/restaurering av Enebakk kirke.

Bakgrunn:

Trinn 1 av utvidelsen på Mari kirkegård skulle ha vært slutført i november 2007, men på grunn av forsinkelser er blant annet tilsåing og beplantning utsatt til våren 2008.

Enebakk kommunestyre har bevilget 8 millioner kroner til utvendig oppussing av Enebakk kirke. Bevilgningen utbetales over to år, fordelt med fire millioner hvert år.

Enebakk kommunestyre har også bevilget en million kroner i årlig fondsavsetning til kirke på Flateby. Når beløpet overføres til fellesrådet vil det bli direkte avsatt til fond.

Saksopplysninger:

Utvendig restaurering av Enebakk kirke prosjekteres i 2008 og utføres i 2009. Det vil bli søkt om statlige midler, tilsvarende 30% av investeringskostnadene. Søknadsfristen er 1. mars og det er per dato usikkert om søknaden sendes i 2008 eller 2009. Med søknaden til Husbanken om tilskudd til vedlikehold av middelalderbygg må det følge tilstandsanalyse, beskrivelse av tiltaket og kostnadsoverslag som alt skal være godkjent av Riksantikvaren, samt en bekreftelse fra Enebakk kommune.

Tiltaket er et prosjekt på over 3 millioner kroner og skal derfor til ny behandling i Enebakk kommune når det foreligger et skisseprosjekt. Kirkevergen har bestilt tilstandsanalyse og kostnadsoverslag fra Multiconsult, og disse opplysningene vil danne grunnlag for egen sak i fellesrådet og kommunestyret før tiltaket kan igangsettes. Kommunen vil også være representert i kirkelig plan- og byggekomité med to representanter (ref. kommunestyrevedtak 38/07).

Prosjekt	Utvidelse Mari kirkegård	Utvendig restaurering av Enebakk kirke
Bevilget beløp/gjenstående beløp per 01.01.08	1.758.544	4.000.000
Budsjetterte utgifter 2008	Slutføring fase 1 900.000 Prosjektering 100.000	Prosjektering 300.000
Budsjetterte inntekter 2008	MVA-komp fra 2007 882.562	

Kirkevergens innstilling:

1. **Investeringsbudsjett for 2008 vedtas.**
2. **Kirkevergen utarbeider et skisseprosjekt for utvendig restaurering/vedlikehold av Enebakk kirke for behandling i fellesrådet og kommunestyret.**

Enebakk kirkelig fellesråds vedtak:

Som kirkevergens innstilling.